

Føreropplæringa på 0-visjonens ARENA

ARENAKONFERANSEN 2010

Vi møtes på Thon Hotel Arena, Lillestrøm 4.-5.nov.

Obligatoriske veiledningstimer

Veiledning eller kjøretest?

Formativ eller Summativ vurdering?

Vurdering **for** eller vurdering **av** læring?

Lærer – instruktør – testlærer – sensor eller veileder?

Stein Magne Olsen
HINT

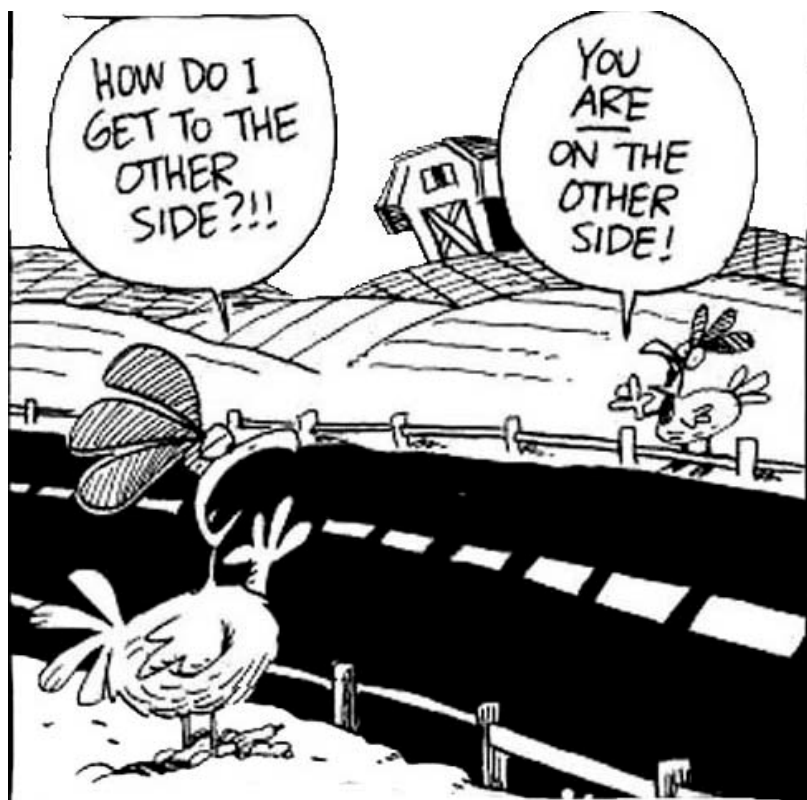
Bilføreropplæringen i et historisk perspektiv

- Kort historisk tilbakeblikk på normal planene fra 1969 til 2004
- Ny Læreplan fra 2004/05 til ?
- Nye begrep som kompetanse, refleksjon, selvinnsikt , empati, problemorientert undervisning

Noen utsagn fra en del trafikk lærere

1. Jeg sliter med å få til refleksjon hos elevene
2. Jeg lytter ikke til elevene, og er ikke tålmodig nok til å høre på elevene
3. Jeg har problem med å følge opp svarene fra elevene
4. Jeg er usikker på om det skal veiledes underveis i veiledningstimene
5. Slik har jeg aldri brukt kjøreprosessen som analyseverktøy

- Veiledning er gode/krevende måter å stille spørsmål på kombinert med aktiv lytting
- Veiledning er å stille spørsmål i stedet for å gi svar
- Veiledning dreier seg om å være "nysgjerrig"
- En veileder skal inspirere den andre til å finne løsninger selv

Hva kan veiledningstimene brukes til?

- Skal vi få eleven til å oppdage at han har trafikal kompetanse, eller at han mangler kompetansen? (vurdering i forhold til kompetansemål)
- Hva tror eleven om egen kompetanse? (utvikling av selvinnsikt)
- Hva er gjort for å tilrettelegge for vurdering av egen kompetanse? (vurdering av læringsstrategi)

JA!
Jeg har musa i øverste høyre
hjørnet og klikker... ingenting
skjer!
Virker ikke!

- Hvilke arbeidsmåter blir benyttet i opplæringen for å gjøre eleven i stand til å:
 - Reflektere over hvordan han/hun lærer?
 - Hvilke arbeidsverktøy blir brukt for å fremme refleksjon?
 - Hvilke gode veiledningsspørsmål stiller jeg som får eleven til å røpe sin forståelse av oppgaven?

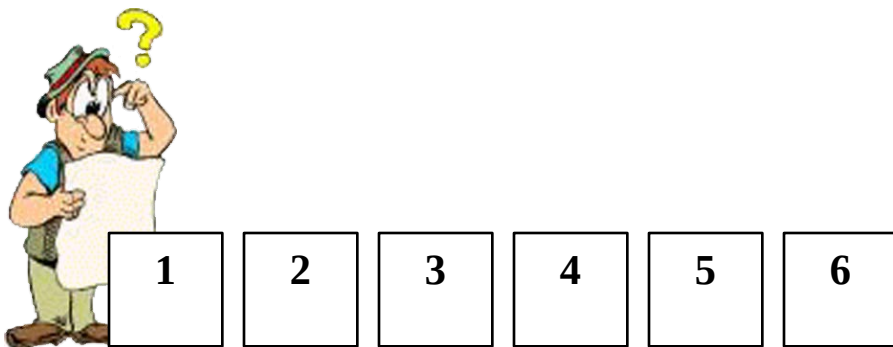
Hvordan forbereder elev og lærer seg til veiledningstimen?

Bruk av graderte skjema som redskap for *selvinnsikt* og *bevisstgjøring*

1. Eleven får med skjema hjem
2. Eleven fyller ut skjema like før veiledningstimen
3. Eleven fyller ut skjema i bilen de 2-3 første min av veiledningstimen
4. Ingen bruk av skriftlig skjema (muntlig samtale før kjøring)

Vet eleven hva gradering 1 – 6 står for?

Hva skiller veiledningstimen fra en test- time?

Forberedelser

Før -samtale

Innhold i praktisk del

Ettersamtale

Utfordring: Stille de gode spørsmålene, lytte og bruke svarene!

Kjære trafikklærer

Du skal i de neste minuttene gjennomføre en obligatorisk vurdering av egen kompetanse som veileder i forbindelse med gjennomføring av veiledningstimer. Hensikten med denne vurderingen er at du skal ta stilling til om du er god nok som veileder, og klarer å stille de gode veiledningsspørsmålene.

Hvordan vurderer du deg selv etter følgende uttalelser?

	Meget god	God	Mindre god
1. Jeg tar hensyn til elevenes læreforutsetninger	☐	☐	☐
2. Jeg bruker kjøreprosessen som analyseverktøy	☐	☐	☐
3. Jeg involverer eleven i læreprosessen	☐	☐	☐
4. Som veileder	☐	☐	☐
5. Som lærer	☐	☐	☐
6. Som instruktør	☐	☐	☐
7. Som testlærer/sensor	☐	☐	☐

1. Skjema blir ikke brukt selv om det ble brukt i førsamtalen
2. Skjema blir brukt av lærer som struktur på oppsummeringen
3. Eleven får lov til å endre på avkryssingene etter kjøreturen
4. Eleven får lov til å begrunne sine endringer

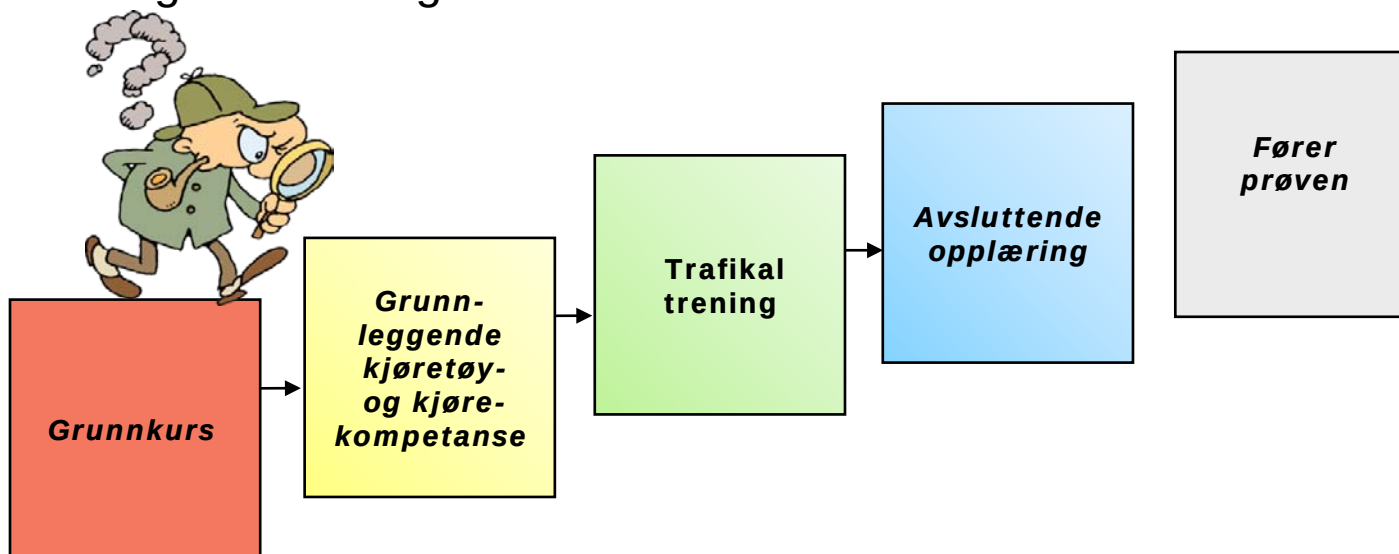
- Vurdering av elev/ kandidat i forhold til mål/kriterier
- Jfr. Førerprøven, kjøretest, eksamen
- Dvs. Vurdering **AV** læring

- En vurdering som skal forme/ danne grunnlag for den videre prosessen
- Prosessvurdering
- Eleven må involveres i vurderingen
- Vurdering av selve læreprosessen (hvordan lærer eleven?)

Dvs. Vurdering **FOR** læring

- Vurdering av eget ståsted v/ for eksempel bruk av skjema
- Dialogen mellom lærer – elev (de gode veiledningsspørsmålene)
- Eleven skriver logg/refleksjonsnotat
(brukes ofte på sikkerhetskurs)

Innledning på en veiledningstime: (utviklingssamtale)

Drøft med sidemannen om denne innledningen fører til en
summativ eller formativ vurdering

Lærer: Vi skal kjøre en runde og når vi kommer tilbake skal du vurdere
hvorvidt du ville fått førerkort

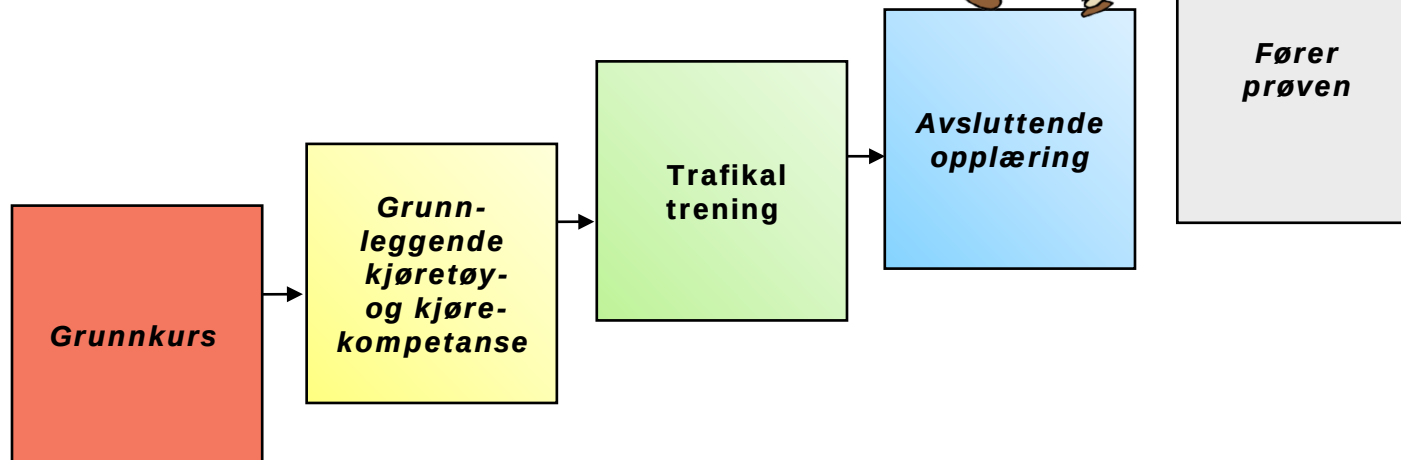
Jeg skal fortelle deg hvor du skal kjøre

Har du noen spørsmål?

Elev: Kanskje underveis

Lærer: Syns du jeg skal svare deg?

Elev: Ja!

Hvor flink er du på en skala fra 1–6 når det gjelder:

- Observasjon
- Tegn
- Plassering
- Fart

S
O
A
H

Vurder deg selv etter skalaen:

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Jeg tar hensyn til helse , miljø og andres behov
Jeg har god samhandling med andre trafikanter
Jeg kjører i samsvar med gjeldende regelverk

Tre viktige ferdigheter trafikklæreren må kunne praktisere

Jeg forstår ikke hva du sier

1. Kommunikasjon/aktiv lytting

- o Spørreteknikk (Hv - spørsmål)
- o Hva(informerende)
- o Hvordan(reflekterende)
- o Hvorfor(begrunnende)

2. Observasjon (Formidle objektivt)

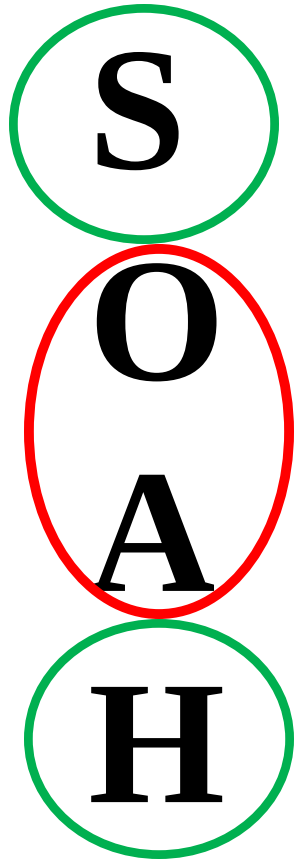
3. Analyse

Hva er trafikklærerens analyseverktøy?

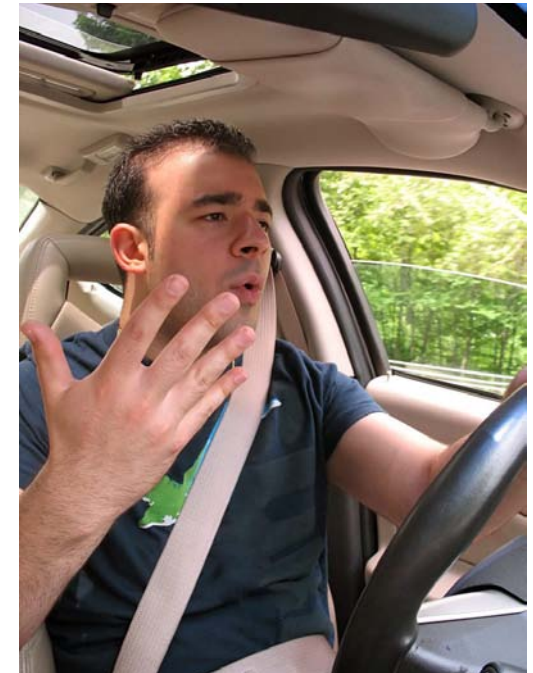

Dette er vi gode på Her sliter vi

- Trafikklæreren er flink til å gi **vurderende** tilbakemeldinger. (feedback)
*Eks. "Nå var du flink, **fordi** du plasserte deg i venstre felt..."*
- Trafikklæreren er ikke like flink til å formidle en **beskrivende** tilbakemelding
*Eks. "Jeg observerte at du plasserte deg i venstre felt, hva var bakgrunnen **for** det?"*

Takk for meg

Veiledning eller kjøretest?

Formativ eller Summativ vurdering?

Vurdering **for** eller vurdering **av** læring?

Lærer – instruktør – testlærer – sensor eller veileder?

Stein Magne Olsen
HINT

Føreropplæringa på 0-visjonens ARENA

ARENA KONFERANSEN 2010

Vi møtes på Thon Hotel Arena, Lillestrøm 4.-5.nov.

